

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa J. B.
przeciwko Politechnice [...] w X.
o ustalenie istnienia stosunku pracy i dopuszczenie do jej wykonywania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 30 marca 2023 r.,
wniosku J. B. o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego
z dnia 22 lutego 2023 r. w przedmiocie zwrotu kosztów advokackich,

**zwraca wniosek J. B. o sprostowanie postanowienia Sądu
Najwyższego z dnia 22 lutego 2023 r. w przedmiocie zwrotu
kosztów advokackich.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt VIII Pa 21/21, postanowił odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w punkcie drugim - zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. W dniu 27 marca 2023 r. do Sądu Najwyższego został wniesiony wniosek sporządzony i podpisany przez J. B. o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2023 r. w przedmiocie zwrotu kosztów advokackich przez zastąpienie zawartej w punkcie drugim postanowienia kwoty 240 zł kwotą 3000 zł, gdyż taką kwotę zapłacił adwokatowi za sporządzenie odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności intelektualnej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.

Przymus adwokacki określony w art. 87¹ § 1 k.p.c. obejmuje wszystkie postępowania z wyjątkiem tych, które zostały wymienione w § 2 tego artykułu. W tym aspekcie należało uznać, że dotyczy on również wniosku o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego.

Niezastosowanie się do wymogu przymusu adwokackiego i wniesienie przez stronę osobiście pisma procesowego z wnioskiem o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego jest brakiem formalnym nieusuwalnym, a zatem nie można tego braku sanować w trybie art. 130 § 1 k.p.c. Środki zaskarżenia wnoszone do Sądu Najwyższego nie przez adwokata lub radcę prawnego podlegają – na ogólnych zasadach – odrzuceniu przez sąd (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c., art. 424⁶ § 3 k.p.c.), natomiast skutkiem naruszenia przymusu adwokacko-radcowskiego przy wnoszeniu pisma procesowego sporządzonego z naruszeniem art. 87¹ k.p.c. jest zwrot pisma procesowego bez wzywania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.). Z tego względu postanowiono jak w sentencji.

Na marginesie więc tylko można wskazać, że podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego, od których ponoszenia nie są zwolnieni również pracownicy w sprawach z zakresu prawa pracy, stanowi art. 98 § 1 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 1805). Z kolei wysokość tych kosztów określają przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 1800), wydanego na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy Prawo o adwokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 1651).

Zgodnie z art. 16 ust. 1 - 3 tej ostatniej ustawy opłaty za czynności adwokackie ustala umowa z klientem. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze

rozporządzenia, wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości, stanowiących podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich, mając na względzie, że ustalenie opłaty wyższej niż stawka minimalna, o której mowa w ust. 3, lecz nieprzekraczającej sześciokrotności tej stawki, może być uzasadnione rodzajem i zawartością sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy adwokata.

§ 16 cytowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie stanowi, że wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata. W braku takiego oświadczenia, opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej, chyba że okoliczności określone w § 15 ust. 3 przemawiają za innym jej ustaleniem.

Ad casum w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie zawarto wyszczególnienia kosztów zastępstwa procesowego, należało więc obliczyć koszty zastępstwa procesowego na podstawie stawki minimalnej.

Stosownie do § 20 cytowanego rozporządzenia wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Z uwagi na brak określenia stawki wynagrodzenia za sporządzenie tzw. odpowiedzi na skargę kasacyjną stosować należy przepis § 11 ust. 4 pkt 2 tego rozporządzenia, określający stawki minimalne przewidziane m.in. dla czynności sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej – a zatem czynności najbardziej zbliżonej do sporządzenia takiej czynności procesowej.

W myśl § 10 ust. 4 pkt. 2 cytowanego rozporządzenia za sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej oraz za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej przysługuje 50% stawki minimalnej, a jeżeli nie prowadził sprawy w drugiej instancji ten sam adwokat - 75% stawki minimalnej, w obu przypadkach nie mniej niż 240 zł. W niniejszej sprawie miał zastosowanie § 9 ust. 1 rozporządzenia, który precyzuje, że stawki minimalne wynoszą w sprawach z zakresu prawa pracy o nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania

stosunku pracy wynoszą 180 zł. Skarga kasacyjna dotyczyła bowiem roszczenia strony powodowej o ustalenie istnienia stosunku pracy oraz dopuszczenia do pracy.

Wskazana przez powoda kwota 3000 zł znacznie przekracza stawkę maksymalną, wynikającą z cytowanych przepisów; być może dlatego w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie zawarto wyszczególnienia kosztów zastępstwa procesowego.

Rekapitulując, z uwagi na wskazany na wstępie brak zdolności postulacyjnej powoda, który nie jest profesjonalnym prawnikiem, osobiście wniesiony przez niego wniosek nie mógł być uwzględniony; pismo procesowe zawierające wniosek o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2023 r. w przedmiocie zwrotu kosztów advokackich podlegało zwrotowi.

[SOP]

[ms]